БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ДЎСТЛАР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 101 (16.791). | 1 май 1977 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

ЯШАСИН ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ, ТИНЧЛИК, ДЕМОКРАТИЯ ВА СОЦИАЛИЗМ УЧУН КУРАШДА МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙ!

А. Холиқов чизган плакат.

АССАЛОМ, 1 МАЙ!

Фасллар маликаси — баҳор бор бисотини кўз-кўз қилиб Ватанимиз узра мағрур ва масрур одим ташламоқда. Баҳорнинг ўзи бутун борлиқни яшартириб, умрга умр қўшади, оламни қайта дунёга келтиргандек бўлади. Жаҳон меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик куни —1 Май арафасида бу гўзаллик алоҳида тароватга эга бўлади. Меҳнаткаш инсон қадоқ қўли ва толмас билаги билан янги замонни бунёд этгани ва ўз дунёсини янада яшартириш йўлида нималарга азму-қарор қилганлигини шу куни яна бир бор намойиш қилади. Шунинг учун бўлса керак, май арафаси ҳамма ерда кўтаринкилик, ҳамманинг қалбида жўшқинлик ҳукмрон бўлади. Буни бепоён Ватанимиз мисолида ҳам, серқуёш республикамизнинг бугунги жамолида ҳам яққол кўришимиз мумкин.

Ватанимиз меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб ишлаб, коммунистик бунёдкорлик фронтида ажойиб жасорат, мўъжизани кўрсатмоқдалар. Бу мўъжизаларга КПСС XXV съездининг тарихий қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми ҳужжатлари, партиямиз дарғаси, халқлар ўртасида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларни бекаму кўст амалга ошираётганимиз туфайли эришилмоқда.

Май байрами арафасида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахборотлари босилиб чиқди. Ҳар бир рақамнинг мағзида ўсиш ва юксалишларнинг оҳанрабо симфонияси жаранглаб турибди. Республикамизда саноат маҳсулотини реализация қилиш ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш биринчи квартали плани ошириб бажарилди. Саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 4,5 процент ўрнига 5,8 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 4,3 процент кўпайди. Шуниси қувончлики, индустриямизнинг марду майдонлари самарадорлик ва сифат беш йиллигининг асосий шиорига амал қилиб, меҳнат унумдорлигини ҳар қачонгидан ҳам оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Маҳсулотни кўпайтиришнинг қарийб бешдан тўрт қисмига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилганлиги бунинг ёрқин далилидир. Ўзбекистон ишчилар синфи тўрт ойлик планни муддатидан илгари —26 апрелда бажариб қўйди. Индустриямиз меҳнатчилари янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш, асбоб-ускуналар, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилашда самарали натижаларга эришдилар. Кўпчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарида саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилгани айниқса, таҳсинга лойиқдир. Эндиликда ўнлар, ўн тўртлар, ўн бешлар ташаббуси издошларини республикада кўплаб учратасиз. Илғорлар ибрати асосида бир беш йилликда ўн йиллик планни бажариш, Тошкент «Компрессор» заводи коллективининг ташаббуси асосида 1977 йилнинг 7 ноябригача икки йиллик планни адо этишдек умумхалқ ҳаракати тобора кенг авж олмоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари 1 Май байрамини юбилей йили мўл ҳосилига пухта замин тайёрлаган ҳолда кутиб олмоқдалар. Чорвадорлар қишловни намунали ўтказиб, қўзилатишда меҳнат жасорати кўрсатдилар. Қашқадарёликлар ташаббуси асосида бир отардан икки отар яратиш издошлари республикамизнинг деярли ҳамма чорвачилик коллективларида борки, бу чорвачилигимиз ҳам юксалишнинг тўғри йўлига тушиб олганлигидан далолат беради.

Ўзбекистон социалистик меҳнат тақсимотида кўп маҳсулотлари билан қатнашади. Аммо, пахта унинг экономикасида етакчи ўрин тутади. Интернационал бурчига чексиз содиқ бўлган пахтакор республиканинг барча меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 5 миллион 360 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун енг шимариб ишга киришдилар. Чигит асосий майдонларга ўз вақтида ва сифатли экиб олинди. Кўпчилик областларда ғўзанинг дастлабки парвариши бошлаб юборилди. Вазифа — зиммага олинган юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосилга пухта замин яратишдан иборат.

Фан, маданиятимиз барқ уриб гуллаб-яшнамоқда. Революция арафасида аҳолиси деярли ёппасига саводсиз бўлган Туркистон ўлкаси, шу жумладан, Ўзбекистон бугунги кунда саноат ва қишлоқ хўжалиги индустрлашган, фан ва маданияти барқ уриб ривожланаётган республикага айланган. Бошқа совет республикалари қатори Ўзбекистон ССР ҳам Совет ҳокимияти йиллари мобайнида феодализм ботқоғидан социализм осмонига кўтарилди. Бир вақтлари ҳатто мих ва кетмонни ҳам хорижий мамлакатлардан олиб келган республикамиз бугунги кунда дунёнинг 90 дан зиёд мамлакатига ўз маҳсулотларини экспорт қилмоқда. Бир вақтлари мактубни ёздириш ва уни ўқитиш учун етти маҳалла оралаб саводли одамни аранг қидириб топган ўзбек хонадони бугунги кунда оламга донг таратган зукко, аллома аҳли донишлари билан ҳақли равишда фахрланмоқда.

Буларнинг ҳаммаси социализм шарофати, Улуғ Октябрь шарофатидир, В. И. Ленин кўрсатиб берган нурафшон йўлдан улуғ коммунистлар партияси раҳнамолигида оғишмай олға бораётганимиз шарофатидир.

Биз 60 йил мобайнида эришган ютуқларимизни сарҳисоб қилсак, улар ўз миқёси ва кўлами жиҳатидан мислсиз эканлигига тўла ишонч ҳосил қиламиз. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, ўтган олтмиш йилнинг энг муҳим якуни, у ҳам бўлса совет кишисидир. Совет кишиси янги жамиятнинг актив қурувчиси бўлиб, коммунистик идеалларни рўёбга чиқаришда бутун куч-қудратини сафарбар қилувчи фидоий инсондир.

Айни пайтда биз шу айём тонгида жаҳон социализм системаси куч-қудратини оширишга ўз ҳиссасини қўшаётган қардош мамлакатлар халқларининг янги жамият пойдеворини дадил қуришларига бирдам эканлигимизни изҳор этамиз. Айни пайтда биз нокапиталистик тараққиёт йўлини танлаб олган халқлар билан бирдамлигимизни ва уларни янги турмуш қуришларига улкан муваффақиятлар тилаётганлигимизни ошкора баён этамиз.

Капитал мамлакатларда ўз ҳуқуқлари учун, инсоний яшаш ва ишлаш учун мардонавор кураш олиб бораётган синфдош биродарларимизга, уларнинг адолатли курашида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

ЯШАСИН 1 МАЙ — БАРЧА МАМЛАКАТЛАР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ БИРДАМЛИК КУНИ!

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА, КОММУНИСТИК ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА — КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИДА ЯНГИДАН-ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР САРИ, ОЛҒА!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСда

1977 йил 16 апрель куни мамлакатда В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллигига ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказилди.

Меҳнаткашлар саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, қурилишда ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида, шунингдек шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларни обод қилишда зўр ғайрат билан ишладилар ва ўз меҳнатлари билан 1977 юбилей йили планини, КПСС XXV съездининг қарорларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Шанбаликда 144 миллионга яқин киши қатнашди. Саноат шу куни 769 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. 160 миллион сўмликдан зиёд иш қилинди ва бу маблағ ўнинчи беш йиллик фондига топширилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида актив қатнашиб, фидокорона ва сидқидилдан меҳнат қилганликлари учун ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга, ёшларга, Совет Армияси ҳамда Флоти жангчиларига, меҳнат ветеранларига, барча совет кишиларига самимий ташаккур изҳор қиладилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шанбаликда ишлаб топилган маблағларни соғлиқни сақлаш муассасалари, шунингдек мактабгача тарбия ёшидаги болалар муассасаларини қуриш учун сарфлаш ҳақида қарор қабул қилдилар.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари комитетида

Шу йил 25-26 апрель кунлари СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Н. Н. Блохин раислигида «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг мажлиси бўлиб ўтди.

Комитет 1975—1976 йиллар учун Халқаро Ленин мукофотларини бериш тўғрисида тушган таклифларни кўриб чиқиб, шу масала юзасидан қарор қабул қилди.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг қарори

1975—1976 ЙИЛЛАР УЧУН ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашдаги улуғвор хизматлари учун қуйидагиларга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари берилсин:

Янош **Кадар** — Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари;

А. Агостиньо **Нето** — Ангола Халқ озодлик ҳаракатининг Раиси, Ангола Халқ Республикасининг Президенти;

Самора М. **Машел** — Мозамбик Озодлик фронти партияси Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти;

Ортенсия **Бусси де Альенде** — Чили жамоат арбоби, Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг фахрий вице-президенти;

Шон **Макбрайд** — жамоат арбоби ва сиёсий арбоб (Ирландия);

Пьер **Пуйяд** — жамоат арбоби (Франция);

Яннис **Рицос** — шоир, жамоат арбоби (Греция).

Комитет раиси **Н. Н. БЛОХИН** (СССР).

Комитет аъзолари: **Г. В. Александров** (СССР), **Луи Арагон** (Франция), **Мирьям Вире-Туоминен** (Финляндия), **Ренато Гуттузо** (Италия), **Анна Зегерс** (ГДР), **К. Д. Малавия** (Ҳиндистон), **Н. В. Томский** (СССР), **Каору Ясуи** (Япония).

Янош КАДАР

А. Агостиньо НЕТО

Самора М. МАШЕЛ

Ортенсия БУССИ де АЛЬЕНДЕ

Шон МАКБРАЙД

Пьер ПУЙЯД

Яннис РИЦОС

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАРГА — БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик соҳасида колхоз ва совхозлар социалистик мусобақасининг 1977 йил биринчи кварталидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Қашқадарё областига** берилди (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Ғойибов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Элбоев**, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Жабборов**). Бу область чорва моллар ва парранда ҳамма турлари яхши сақлаб қолинишини, уларнинг маҳсулдорлиги ошишини, подани урчитиб кўпайтиришни яхшилашни ва қўйчиликда қўзилатишни муваффақиятли тугаллаб, ҳар юз бош совлиқ ҳисобига 144 қўзи олинишини, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 108 минг бош кўп қўзини ўстириш учун қолдиришни таъминлади; сут етиштиришни 10 процент, гўшт етиштиришни 6 процент, тухум етиштиришни 21 процент кўпайтирди, давлатга гўшт сотиш биринчи квартал топшириғини 112,1 процент, сут сотиш топшириғини 112,3 процент, тухум сотиш топшириғини 126,3 процент бажарган, чорвачиликнинг шу маҳсулотларини 1976 йилнинг биринчи кварталига нисбатан анча кўп тайёрлаган. Байроқ Тошкент областидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областининг **Калинин районига** берилди (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Қамбаров**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тошхўжаев**, район ижроия комитети

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Тошкент область Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг пахтачиликни комплекс механизациялашни ва алмашлаб экишни жорий қилишни поёнига етказиш соҳасидаги тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда Қуйи Чирчиқ райони меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини бажариш учун кураша бориб, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда анчагина ютуқларга эришганликлари таъкидлаб ўтилади. 1976 йилда 62,9 минг тонна пахта етиштирилди. План 121,7 процент қилиб бажарилди. Район бўйича гектар бошига ўртача ҳосилдорлик 41 центнерни ташкил этди. Район ташкил этилган биринчи йил 1974 йилга нисбатан пахта етиштириш 27,6 процент, дон етиштириш 55,4 процент, гўшт етиштириш 51,7 процент, сут етиштириш 28,6 процент кўпайди.

Эришилган муваффақиятларнинг муҳим негизи шу бўлдики, район партия ташкилоти техника тараққиётини ҳар тарафлама ривожлантириш, пахтачиликни комплекс механизациялашни поёнига етказиш, қишлоқ хўжалигини индустриал технологияга ўтказиш йўлини планли ва астойдил амалга ошириб келмоқда. Район партия комитетининг деҳқончилик маданиятини ошириш, алмашлаб экишни жорий этиш, қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтириш соҳасидаги тадбирлари муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Районда пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялашни поёнига етказиш юзасидан ўнинчи беш йиллик учун туб тадбирлар ишлаб чиқилди. Шу асосда 1980 йилда пахта етиштиришни 1975 йилдагига нисбатан 20 процент, дон етиштиришни 1,5 баравар, гўшт етиштиришни 2 баравар, сут етиштиришни 1,6 баравар, пахтачиликда меҳнат унумдорлигини 28 процент ошириш вазифаси қўйилди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам анча ривож топади, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг даромадлари кўпаяди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг пахтачиликни комплекс механизациялашни ва алмашлаб экишни жорий этишни поёнига етказиш, шу асосда пахта ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллади.

— Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Ўзсельхозтехника» бирлашмасига ишлаб чиқилган тадбирларга биноан Қуйи Чирчиқ район хўжаликларига моддий-техника воситаларини ажратиш билан ёрдам бериш;

— Тошкент область партия комитетига, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Ўзсельхозтехника» бирлашмасига, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлимига, САИМЭга, СредазГОСНИТИга мўлжалланган тадбирларни бажаришда Қуйи Чирчиқ районига амалий ёрдам бериш, комплекс механизациялаш негизида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан район колхозлари ва совхозларининг тажрибасини мунтазам умумлаштириб, кенг оммалаштириш;

— область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг тадбирларини ҳар бир район, хўжаликда кенг муҳокама қилиб, шу асосда пахтачиликни комплекс механизациялашни ривожлантириш, алмашлаб экишни жорий этиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан ўзларининг конкрет тадбирларини ишлаб чиқиш, 1977 йилда ва беш йилликнинг шундан кейинги йилларида олинган юксак мажбуриятларни бажариш учун дала ва ферма меҳнаткашларининг социалистик мусобақасини кучайтириш;

— республика ва область газеталарининг редакцияларига Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига Қуйи Чирчиқ район партия комитети белгилаган тадбирларнинг муҳокамаси қандай бораётганлигини, комплекс механизациялаш негизида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун колхозлар ва совхозларда социалистик мусобақани ривожлантириш масаласини матбуот, радио ва телевидениеда кенг ёритиш топширилди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ТАРИХИЙ ҚАРОРЛАРИНИ, ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЛУҒВОР ПРОГРАММАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШДА ЯНГИДАН-ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР САРИ, ОЛҒА!

ТИНЧЛИК, МЕҲНАТ,

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАРГА — БАЙРОҚЛАР

[Боши биринчи бетда].

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ҳайдаров**]. Бу район чорва ва парранданинг кўпайишини ҳамда планнинг бажарилишини, қорамоллар ва бузоқларнинг тўла сақлаб қолинишини, чорва маҳсулотлари етиштириш кўпайтирилишини, ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 46 килограмм кўпайтириб, 762 килограммга етказишни таъминлаган, ҳар бир товуқдан 43 та тухум олган, гўштга топшириладиган қорамол вазнини 477 килограммга етказган, гўшт тайёрлашнинг умумий кварталлик ҳажмини 149 процент, сут тайёрлашни 109 процент, тухум тайёрлашни 142 процент бажариб, бултургидан анча юқори натижага эришди. Байроқ Қашқадарё областининг Қарши районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Жиззах областининг **Жиззах районига** берилди (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ҳусанов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Алимов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Эшонқулов**). Бу район қорамол туёғи планини 106,7 процент, чўчқалар туёғи планини 145,4 процент, қўй ва эчкилар туёғи планини 123,7 процент бажарган, сигирларни 5,3 процент кўпайтирган, чорва моллар ҳар бир турининг сақланиб қолинишини 99,9 процент бажарган, бултургидан кўпроқ бузоқ, чўчқа боласи, қўзи ва улоқ олган, ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 574 килограммга етказган, ҳар бир товуқдан 44 та тухум олган, гўшт етиштиришни 20 процент, сут етиштиришни 14,3 процент кўпайтирган, гўшт тайёрлашнинг кварталлик умумий ҳажмини 160 процент, сут тайёрлаш ҳажмини 131 процент ва тухум тайёрлаш топшириғини 287 процент бажариб, бултургидан анча кўп натижага эришган. Байроқ Наманган областининг Учқўрғон районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Самарқанд областининг **Нурота районида** қолдирилди (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тиллаев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ортиқов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Раҳимов**]. Бу район ҳар 100 қоракўл совлиқдан 140 қўзи олган, урғочи қўзиларнинг 48 процентини ўстириш учун қолдирган, қўй ва эчкилар туёғининг 13 процент кўпайишини таъминлаган, гўшт тайёрлаш планини 135 процент, сут тайёрлаш планини 113 процент, тухум тайёрлаш планини 261 процент бажариб, қўй ва эчкилар туёғини яхши сақлаб қолишга эришган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Наманган областининг Янгиқўрғон районидаги **«Октябрь» колхоз**ига берилди (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ **Каримов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Исоқов**). Бу колхоз қорамол, қўй ва эчкилар, паррандалар сони планини бажарган ва уларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаган, сигирлар ва икки ёшдан ошган ғунажинларнинг ҳар 100 бошидан 52 бузоқ олган, ҳар бош сигирдан 61 килограмм кўп сут соғиб олиб, соғиб олинган сутни 645 килограммга етказган, ҳар бир товуқдан 70 тадан тухум олган, гўшт етиштиришни 22,2 процент, сут етиштиришни 14 процент, тухум етиштиришни 15,8 процент кўпайтирган, давлатга гўшт сотиш квартал планини 230 процент, сут сотиш планини 118 процент, тухум сотиш планини 202 процент бажариб, бултургидан яхшироқ натижага эришган. Байроқ Жиззах область Жиззах районининг «Москва» колхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги **Н. Боймуродов номли колхоз**га берилди (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ **Раҳматуллаев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Норалиев**). Бу колхоз қорамоллар туёғининг яхши сақланишини ва планнинг 120,6 процент бажарилишини, қўй ва эчкилар туёғи планининг 120 процент бажарилишини таъминлаган, ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини ўртача ҳисобда 121 килограмм, гўштга топшириладиган қорамол вазнини 70 килограмм оширган, ҳар бош сигирдан 533 килограмм сут соғиб олган, ҳар бир товуқдан 62 тадан тухум олган, маҳсулот етиштиришни кўпайтириб, гўшт сотиш квартал планини 156 процент, сут сотиш планини 132 процент, тухум сотиш планини 118 процент бажарган ва шу тариқа бултургидан яхшироқ кўрсаткичларга эришган. Байроқ Сирдарё область Сирдарё районининг «Правда» колхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Хоразм область Боғот районидаги **Нариманов номли колхоз**га берилди (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ **Искандаров**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Машарипов**). Бу колхоз қорамол туёғи яхши сақлаб қолинишини таъминлаган ва бу соҳадаги планни 112 процент бажарган, сигир ва паррандаларни кўпайтиришни таъминлаган, ҳар бир соғин сигирдан 973 килограмм сут соғиб олган, гўштга топшириладиган қорамол вазнини ва товуқлардан тухум олишни кўпайтирган, чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни оширган ва давлатга гўшт сотиш квартал планини 141 процент, сут сотиш планини 149 процент, тухум сотиш планини 110 процент бажариб, бултургидан яхшироқ натижага эришган. Байроқ Хоразм область, Хива районининг Фрунзе номли колхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Андижон область Комсомолобод районининг **«СССР 50 йиллиги» совхоз**ига берилди (совхоз директори ўртоқ **Дадахонов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Абдувалиев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Абдуқодиров**). Бу совхоз қорамол, қўй ва эчкилар туёғининг тўла сақлаб қолинишини ва кўпайишини таъминлаган, ҳар 100 бош сигирдан 41 бош бузоқ ва ҳар 100 бош совлиқдан 103 қўзи олган, гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга топширишни кўпайтирган, ҳар бош сигирдан 533 килограмм сут соғиб олган, гўштга топшириладиган қорамолнинг ўртача вазнини 60 килограмм кўпайтириб, 470 килограммга етказган, гўшт тайёрлаш квартал планини 135,9 процент, сут тайёрлаш планини 106 процент бажарган, тухум тайёрлашни 4,8 баравар кўпайтирган. Байроқ Андижон областининг Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сирдарё областининг Боёвут районидаги **Пушкин номли совхоз**га берилди (совхоз директори ўртоқ **Сувонқулов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Йўлдошев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Бойқулов**). Бу совхоз чорва молларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаган, қорамол ва сигирлар туёғининг кўпайишини таъминлаган, ҳар бош сигирдан 767 килограмм сут соғиб олган, гўштга топшириладиган қорамолнинг ўртача вазнини 625 килограммга етказган, гўшт етиштиришни кўпайтириб, гўшт тайёрлаш квартал планини 110 процент, сут тайёрлаш планини 108 процент бажарган. Байроқ Фарғона областининг Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Бухоро областининг **Свердлов номли қоракўлчилик совхозига** берилди (совхоз директори ўртоқ **Жўраев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Тўлаев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Сатторов**). Бу совхоз ҳар юз бош совлиқдан 147 та қўзи олган, қўзилаган совлиқларга нисбатан 59 процент урғочи қўзини ўстириш учун қолдирган, қоракўл қўйлар туёғи планини ошириб бажарган. Байроқ Сурхондарё областининг «Сайроб» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областининг **«Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасига** берилди (фабрика директори ўртоқ **Хўжаев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Шоисмоилова**, маҳаллий комитет раиси ўртоқ **Бухорова**). Бу фабрика тухум етиштириш квартал социалистик мажбуриятини 108,2 процент, гўшт етиштириш мажбуриятини 103,3 процент бажарган, ҳар бир товуқдан 52 та тухум олган, тухумдан жўжа очириш топшириғини 103,3 процент, жўжаларни реализация қилиш топшириғини 101,9 процент бажарган, тухумга кирган товуқларнинг 98,5 процентини сақлаб қолинишини таъминлаган, биринчи кварталда давлатга тухум ва парранда гўшти топшириш мажбуриятини ошириб бажарган, 285 минг сўм фойда олган. Байроқ Тошкент областининг Калинин районидаги Қорасув давлат зотдор паррандачилик заводидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Жиззах областининг Бахмал районидаги **«Рассвет» чўчқачилик совхоз**ига берилди (совхоз директори ўртоқ **Сулаймонов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Жўраев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Мелибоев**). Бу совхоз гўшт етиштириш ва давлатга топшириш квартал плани бажарилишини таъминлаган, ўртача суткалик семиртириш планини ошириб адо этиб, давлатга топшириладиган чўчқаларнинг ўртача вазни 110 килограммга етказилган, меҳнат, ем-хашак сарфини ва ҳар центнер семиртириш таннархини камайтирган, чўчқа туёғини анча кўпайтирган. Байроқ Бухоро областининг «Партия XXII съезди» бўрдоқичилик совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Қорақалпоғистон республика давлат наслчилик корхонасида** қолдирилди (корхона директори ўртоқ **Сапаев**, маҳаллий комитет раиси ўртоқ **Райимбеков**) Бу корхона хўжаликларни жалб этишни ҳамда сигирлар ва ғунажинларни сунъий урчитиш ҳажмини, қорамол тайёрлаб, хўжаликларга реализация қилишни кўпайтирган, олинган ёш молларнинг зотини, шунингдек кооперативларнинг сунъий урчитиш ва зотини ҳисобга олиш ишини яхшилаган.

Тошкент шаҳрининг Халқлар дўстлиги майдонида қад кўтарадиган 4100 ўринли киноконцерт зали пойтахтнинг энг чиройли биноларидан бири бўлади. Бу бинони «Высотстрой» трестининг Мухтор Ҳабибуллаев бошлиқ комплекс қурилиш бригадаси тиклаяпти. Бригада аъзолари «Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажарамиз!» деган шиор остида ишламоқдалар. Ташаббускор бригадир бошлиқ қурувчилар бу бинони 1980 йилда эмас, муддатидан бир йил аввал ишга тушириш мажбуриятини олдилар. Суратда: бригадир М. Ҳабибуллаев (чапда) ва мастер Баҳодир Аъзамов.

Ш. Иброҳимов фотоси, (ЎзТАГ).

МУКОФОТ БИЛАН ҚУТЛАЙМИЗ

«Каракалпакирсовхозстрой» бошқармасига Биринчи май байрами арафасида хушхабар келди. Коллектив биринчи кварталда Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига биноан биринчи ўринни эгаллади ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан тармоқ касаба Союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. Орол соҳили қўриқ ерларини ўзлаштирувчилар 1700 гектар янги суғориладиган ерни —топшириқдагидан 200 гектардан ортиқ майдонни экинзорга айлантирдилар. [ЎзТАГ].

ҚАРШИ ДАШТИ УЧУН УЙЛАР

Қаршида қурилаётган уйсозлик заводида технология асбоб-ускуналарини монтаж қилишга киришилди. Бу завод бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати составига киради. 1 июлгача қурувчилар йилига 110 минг куб метр маҳсулот ишлаб чиқара оладиган корхонанинг биринчи навбатини фойдаланишга топшириш режасини белгиладилар. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси қўриқ ерлардаги совхозлар қурилишига юборилади. [ЎзТАГ].

БАҲОР ТАРОНАСИ

Бу йилнинг баҳори ўзгача гўзал ва серфайздир. Бу баҳорнинг жилосида шонли Октябрнинг 60 йиллик жамолини кўриб турибмиз. Ўтган олтмиш йилда Коммунистик партиямиз раҳбарлигида социалистик деҳқончилигимиз, унинг соҳаси бўлган пахтачилигимиз мисли кўрилмаган даражада ўсди ва юксалди. Буни бизнинг колхозимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Хўжаликнинг барча тармоқлари комплекс ривожлантириляпти. Улар бир-бирига узвий боғлиқ бўлганлиги учун ҳам бир-бирини қўллаб-қувватлаяпти. Натижада ҳосилдорлик кўтариляпти, маҳсулотлар тайёрлаш кўпайтириляпти.

Мисол учун пахтачиликни олиб кўрайлик. Кейинги бир йилда ҳосилдорликни гектар бошига 6 центнер кўтардик. Бунга бошқа тармоқлар ўз улушини қўшди. Масалан, чорва моллари кўплаб органик ўғитлар етказиб берди, чорва моллар озуқа базасини эса беда, маккажўхори етиштиришни кўпайтириш йўли билан мустаҳкамладик. Комплекс механизация, химизация ҳосилдорликни ошириш, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналар гарданига ортишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Колхозимизнинг ер майдони унча катта эмас, ҳаммаси бўлиб 959 гектар майдонда деҳқончилик қиламиз. Шундан 715 гектари пахтазор. Янги ер очиш имкониятимиз йўқ, лекин пахтани кўпайтиришимиз керак. Биз бу мақсадга ҳосилдорликни ошириш, теримни тобора кўпроқ механизациялаш йўли билан эришмоқдамиз. 100 гектарни эгаллаган бедазор, анчагина майдонда етиштирилаётган маккажўхори ҳам ерда кўплаб азот тўплаб, ҳосилдорликни оширишга ёрдам беряпти. Шўрҳоқ, сизот сув юза жойлашган ерларнинг гектаридан 38-40 центнердан ошириб пахта хирмони кўтаряпмиз.

Юбилей йилида 45 центнерлик маррани кўзлаяпмиз. Бунга қандай қилиб эришамиз? Байрам дастурхони атрофида ўтириб ҳам шу ҳақда ўйладик. Катта майдонларга белгиланган миқдорда чигит ташладик. Вилт йўқолиши муносабати билан 200 гектар ерга «108-Ф» нав пахта уруғини қададик. Ниҳоллар соғлом униб чиқяпти. Биринчи комплекс парваришни бошлаб юбордик. Ҳар гектар майдонда ўртача 95-100 минг туп қиҳол бўлишини таъминлаймиз. Ер шароитимиз бундан ортиқ туп сонини кўтара олмайди.

Ўн битта пахтачилик бригадамиз бор. Қурбонбой Вафоев бошлиқ бригада байроқдордир. Қурбонбой Пирнафасов, Эгамберган Норимов, Озод Каримов бригадалари ҳам ҳосилдорликда олдинги ўринларда келяпти. Юбилей йилида илғор бригадаларимиз ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнердан оширади, Отабой Бозорбоев, Болтабой Сафоев бригадаларида ҳосилдорлик бир йилда 7-8 центнер кўтарилади. Буларнинг ҳаммасини ҳисоб-китобини қилиб чиқдик.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш соҳасидаги ишларимиз ҳам чакки эмас. Иброҳим Вафоев, Сафобой Матёқубов, Сафарбой Ботиров каби ишбилармон механизаторларимиз баҳор мавсумида кунлик дала ишларини мунтазам бир ярим-икки ҳисса ошириб бажармоқдалар. Умуман дала ишларида юздан ортиқ малакали механизаторларимиз фидойилик намуналарини кўрсатиб манглай тери тўкмоқдалар. Механизация ҳукмрон кучга айланган, механизаторлар карвонбошилик қилаётган жойларда ғалабага эришилуви муқаррардир.

1977 йил баҳорининг ўзига хос хусусиятлари бор. Об-ҳаво ва иқлим пахтачилик учун мос келяпти. Лекин сув камоблиги сезиляпти. Бундан чўчимаймиз. Чунки аввалги йилларда бундан ҳам каттароқ қийинчиликларни кўрганмиз. Халқимизнинг бой тажрибаси бор. Пахтакорлик санъатимизни тўла ишга солиб, юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирамиз.

Ниҳоллар қийғос бўй чўзяпти. Муҳим вазифа — комплекс парваришни кучайтиришдан иборат. Биз пайкалларни механизаторларимиз, колхозчиларимизга доимий қилиб бириктириб чиқдик. Ким қайси пайкалга чигит экқан бўлса, ўша пайкалда ғўза парвариши ўтказади, кузда пахтасини машинада теради. Чопиқчилар, сувчилар ишини ҳам бир-бирига уйғунлаштириб, давом эттирмоқдамиз. Механизаторларимизнинг ҳар бири кунига 7-8 гектар майдондаги ғўзаларга ишлов бермоқда.

Одатда баҳор байрами — 1 Май арафасида, ундан кейин ҳам деҳқонларимизнинг ишлари кўпайиб кетади. Ҳозир пилла қурти парвариши қизиб кетди, айни кезда ғўза, маккажўхори ва бошқа экинлар парваришини кучайтирмоғимиз, ўртаги, кечки экинлар ҳақида ҳозирдан ғамхўрлик қилмоғимиз керак. Саноқли кунлардан кейин беда ўрими бошланади, сенаж бостиришга киришилади. Хуллас, ишларимиз тиғизлашиб кетади. Бундай шароитда ўта тадбиркорлик билан иш кўрмоқ, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминламоқ керак, ҳар бир киши юбилей шарафига мусобақани кучайтириб, бир ярим-икки норма бажаргандагина кутилган натижага эришилади.

Май байрами — тинчлик, гўзаллик байрами! Тинчлик шароитида бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилиш, Ватанимиз шон-шуҳратини ошириш учун пахта, сут, гўшт, дон, пилла ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш совет деҳқонларига хос хусусиятдир. Колхозимиз аъзолари шу йўлдан бориб юбилей йилининг юксак марраларини эгаллайдилар.

Пўлат ОРТИҚОВ,
Хоразм область Қўшкўпир районидаги «Коммунизм» колхози раиси.

Озод ЛАТИПОВ,
партия комитети секретари.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрлиги 24 апрель куни Американинг «Озодлик» ва «Озод Европа» радиостанциялари душманлик фаолияти хусусида АҚШнинг Москвадаги элчихонасига тақдимнома топширди. Бу тақдимномада қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: «Совуқ уруш» авж олиб кетган даврда АҚШнинг махсус маҳкамалари томонидан вужудга келтирилган ана шу қўпорувчи марказлар Совет Иттифоқининг ички ва ташқи сиёсати тўғрисида туҳматдан иборат уйдирма гапларни тарқатмоқдалар, миллий адоват ва душманлик уруғини сочишга уринмоқдалар, очиқдан-очиқ гиж-гижлатиш ишлари билан шуғулланмоқдалар. Улар Марказий разведка бошқармаси штатидаги ходимларнинг ҳам, гестапо ва гитлерчилар разведкаси собиқ агентларининг хизматидан, ўз Ватанига хиёнат қилиб, ашаддий антисоветизм билан ажнабий хомийларининг фотиҳасини олган турли-туман муртадларнинг ҳам хизматидан фойдаланиб келмоқдалар.

АҚШ ҳукумати кўп пул ажратиб бераётган ва қўллаб-қувватлаётган «Озодлик» ҳамда «Озод Европа» радиостанциялари, дейилади тақдимномада, аслини олганда, кўп йиллардан буён ишлаб келмоқдалар ва халқаро сиёсий иқлимда ижобий ўзгаришлар рўй берганига қарамай Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг халқларига қарши иғвогарликни давом эттирмоқдалар. Ана шу душманлик пропагандаси халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатлик ишига ҳам, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш мақсадларига ҳам хизмат қилмайди. Бундай шароитда АҚШ маъмуриятининг «Озодлик» ва «Озод Европа» радиостанцияларининг фаолияти учун ажратиб бериладиган маблағ кўпайтирилганлигини эълон қилганлиги ва уларнинг фаолиятини кенгайтириш борасидаги тадбирлар СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар энг бошданоқ таянган асосий принципларга ҳам, Америка ҳозирги маъмуриятининг Совет Иттифоқи билан дўстона муносабатларни ривожлантириш нияти борлиги ҳақида кўп марта айтган гапларига ҳам тамомила зиддир. Бундай йўл Умумевропа кенгаши Якунловчи актининг қоидаларини амалга ошириш вазифаларига ҳам хилофдир. Бу йўлнинг халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантиришга хилоф эканлиги тўғрисида гапириб ҳам ўтирмаймиз.

Шу нарса равшан бўлиб қолиши керакки, бундай пропаганда марказлари ва шуларга ўхшаш марказларнинг Совет Иттифоқига нисбатан душманлик фаолиятини давом эттирибгина қолмай, янада кучайтириш йўлидаги уринишлар кескинликни юмшатиш мухолифларигагина қўл келади, жавоб тариқасида тегишли чоралар кўриш зарурлигини тақозо этади, буларнинг ҳаммаси Совет—Америка муносабатларининг умумий муҳитини мушкуллаштирмай қололмайди, деб таъкидланади тақдимномада. Бунинг оқибатлари учун масъулият батамом Америка томони зиммасига юкланади, албатта.

ЎРТОҚ М. А. СУСЛОВ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИ ИККИ ТОМЛИГИ

Сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Сусловнинг «Коммунизм қурилиши йўлларида» нутқлари ва мақолалари икки томлигини босиб чиқарди.

Ўртоқ М. А. Сусловнинг совет жамияти ривожининг энг муҳим ижтимоий-сиёсий ва ғоявий-назарий проблемаларига, партиянинг коммунизм қурилиши соҳасидаги ленинча йўлини янада ойдинлаштириб бериш масалаларига бағишланган асарлари шу тўпламнинг асосий мазмунини ташкил қилади.

Икки томликка ўртоқ М. А. Сусловнинг КПСС съездларида ва Марказий Комитет пленумларида, қардош партиялар съездларида, меҳнаткашларнинг йиғилишларида, мамлакатимиздаги ва чет эллардаги турли кенгашларда сўзлаган нутқлари ҳамда докладлари, шунингдек совет ва чет эл нашрларида эълон қилинган мақолалари киритилган.

Икки томликдан жой олган нутқ ва мақолалар коммунистик қурилишнинг кўпгина соҳаларини: экономика, маданиятни, партиянинг ғоявий-сиёсий ва ташкилий ишларини ёритиб берган. Бу асарларда марксизм-ленинизм назарияси, ҳозирги замон жаҳон ва миллий-озодлик ҳаракати, буржуа идеологиясига қарши, ўнг ва «сўл» ревизионизмга қарши, тинчликни мустаҳкамлаш ва уруш хавфининг олдини олиш учун курашаётган барча прогрессив кучларни жипслаштиришнинг актуал проблемаларига катта эътибор берилган. Ўртоқ М. А. Сусловнинг кейинги вақтлардаги нутқ ва мақолаларида КПСС XXV съезди қарорларини амалда рўёбга чиқариш масалалари кўтарилган.

Икки томлик кўп нусхада нашр этилди. (ТАСС).

Қашқадарёдаги темир бетон конструкциялари комбинати ишчилари Қарши даштини ўзлаштиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, Қарши дашти ирригация тармоқлари учун кўплаб бетон новлар етказиб беришяпти.

С. Безносов фотоси.

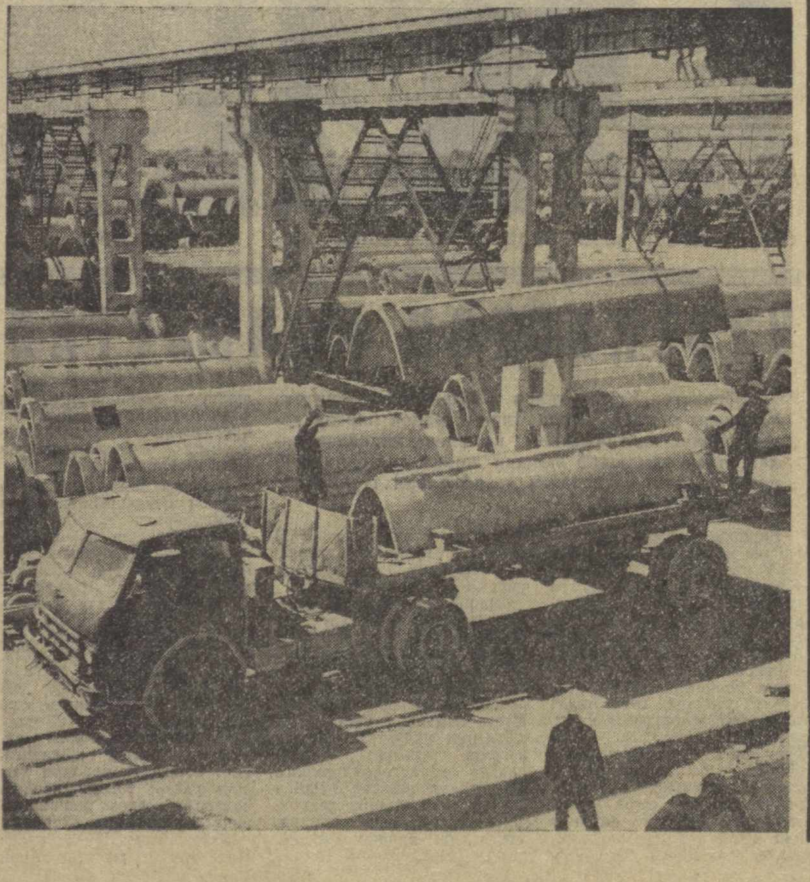

«ЯХШИ» БАҲО БЕРИЛДИ

«Самарқандхимстрой» трестидаги Ёқуб Мамутов бригадаси Биринчи май социалистик мажбуриятларининг асосий бандини бажарди. Бригада КПСС XXV съезди номли Самарқанд суперфосфат заводининг олтингугурт кислотаси комплексидаги сувни химиявий тозалаш цехи пойдеворини муддатидан илгари топширди. Бу илғор бригада қисқа муддатда салкам 300 куб метр бетон ётқизди. Асбоб-ускуналарни монтаж қилаётган Польша Халқ Республикасининг мутахассислари сифатли ишлаганликлари учун қурувчиларга миннатдорчилик билдирдилар. [ЎзТАГ].

ҚАРДОШЛИК, ТЕНГЛИК

«Средазуголь» комбинатининг 9-шахта коллективи (чапдан) бригадир Абдураҳмон Маматов, ишчилардан Мамадали Фармонқулов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғун Ҳасанов ҳамда Бобоназар Йўлдошевларнинг номини алоҳида ҳурмат билан тилга олишади. Ҳалол меҳнат туфайли обрў-эътибор топган бу кончилар зиммаларидаги топшириқларни доимо ортиғи билан адо этишмоқда.

СЎЗ — ТАШАББУСКОРЛАРГА

ДАСТЛАБКИ ЗАФАР

ҲАР БАЙРАМНИ муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга одатланиб қолганмиз. Шу йилнинг биринчи кварталини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунладик. 1976 йилнинг шу давридагига қараганда маҳсулот реализация қилиш 17 процент, ишлаб чиқариш ҳажми 14 процент, меҳнат унумдорлиги 13 процентга ўсди.

Коллективимизнинг бошқа аъзолари қатори мен ҳам бу муваффақиятларга ўз ҳиссамни қўшдим. 1976 йилда беш йилликнинг иккинчи йили учун белгиланган планни адо этдим. Маълумки, шу йилнинг бошида республикамиз саноат корхоналаридаги 14 ишлаб чиқариш илғори қатори мен ҳам Улуғ Октябрь 60 йиллиги кунигача 3,5-4 йиллик планни бажариш юзасидан ташаббус бошлаган эдим. Баҳор байрами — 1 Май арафасида дастлабки ютуқни қўлга киритдим. 1978 йилнинг июнь ойи учун белгиланган шахсий планни адо этдим. Ҳозир 1978 йилнинг июль ойи ҳисобига маҳсулот тайёрлаяпман.

С. ОБИДЖОНОВ,
Наманган машинасозлик заводи штамповкачиси.

ЮЛДУЗ ЧАРАҚЛАЙДИ

Шахтамиздаги Абдулла Ҳисомиев бошлиқ бригада азаматларини мард иродали кишилар тоифасига қўшаман.

Яқинда бир воқеа рўй берди. Қатламлар орасидан сув сизиб чиқиб, мазкур коллектив ишлаётган забойга оқиб туша бошлади. Барча механизмларнинг сув остида қолиш хавфи туғилди. Бригада бутун кучини табиий офатга қарши курашга ташлади. Ҳар қандай қийинчиликларни бартараф қилишга қодир кончилар бу жангда ҳам ғолиб чиқдилар. Бироқ, шу пайтгача қолоқлик нима эканлигини билмаган таниқли кўмир қазувчиларнинг «Кўрсаткич тахтаси»даги фамилиялари қаршисида минуслар пайдо бўлди. Ахир сувни чиқариб ташлаш учун олиб борилган машаққатли кураш пайтида кўмир қазишнинг иложи бўлмаган эди-да. Аммо бригада аъзолари кон маъмуриятидан планимизни қисқартиринглар, деб сўрашгани йўқ.

— Енг шимариб ишга қаттиқроқ киришамиз, — деди Абдулла Ҳисомиев қўл остидагиларга. — Илғорларга етиб олишимиз керак.

Шахтёрлар — камгап кишилар. Шунинг учун бригада бошлиғи, ўзига коллектив номидан Ангрендаги кон-руда ва кўмирчилик корхоналарининг Улуғ Октябрь 60 йиллиги шарафига социалистик мажбуриятларини имзолашдан юксак ишонч билдирилганини, бу ишончни планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш билан оқлаш зарурлигини такрорлаб ўтирмади. Йигитлар ҳозирги вазиятнинг моҳиятини яхши тушунардилар.

Забойларда портлатувчилар пайдо бўлишди. Улар пармалаш-портлатиш участкаси бошлиғи Карим Матаев раҳбарлигида патронларни махсус тешикларга жойлаб, шнур ўтказдилар. Сигнал берилиши билан портлаш овози эшитилди. Палахса-палахса бўлиб ағдарилган кўмир қатламлари тоғдай уюлиб кетди. Энди забойларни тезроқ кўмирдан тозалаш зарур.

Бригадага ишлаб чарчамайдиган олтин қўлли йигитлар йиғилган. Норма бўйича ҳар бир кончи бир сменада камида 13 тонна-ю 200 килограмм ёқилғи қазиб чиқариши керак. Улар қазиган кўмир эса 14-15 тоннадан оғир бўлади. Бригада бошлиғи баъзан 18 тоннага етказиб кўмир қазиган кунлар анчагина. Мана шу мисолнинг ўзида Абдулла Ҳисомиевнинг яна бир хусусияти — мусобақада шахсий ибрат кўрсатишнинг аҳамиятини исботлашга интилиши яққол намоён бўлади.

Коллектив 24 нафар ишчидан иборат. Улар орасида слесарь, ёғоч тайёрловчи, забой тозаловчи, ёғочларни мустаҳкамловчи, кон мастери каби касб эгалари ҳам бор. Уларнинг ҳар бири ўз меҳнати билан коллектив муваффақиятини таъминлашда жонбозлик кўрсатаётир. Иш жойини тайёрлаш кўп жиҳатдан бригаданинг бугун қандай ишлашини белгилаб беради. Шунинг учун ҳам кон мастери ишчи кучларини жой-жойига қўйиши, бригадани мустаҳкамловчи ёғочлар билан ўз вақтида таъмин этиши керак. Ана шунда бирор дақиқа ҳам бекор кетмайди. Сув сачратувчи мосламаларнинг бехато ҳаракат қилиши учун ҳам кўз-қулоқ бўлиб туриш зарур. Акс ҳолда ҳаммаёқни чанг-тўзон қоплаб, меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборади. Кўмир юклашни осонлаштириш учун транспортёр лентадарини кўчиришни ташкил қилишни ҳам унутмаслиги лозим.

Шахтамиз коллективи олдида юбилей йилида юксак вазифалар турибди. Биринчидан, планга қўшимча 10 минг тонна, жами 650 минг тонна ёқилғи қазиб оламиз, деб сўз берганмиз. Иккинчидан, нормадан ташқари 70 минг сўм фойда олишни мўлжаллаяпмиз. Учинчидан, Улуғ Октябрь 60 йиллиги кунигача белгиланганига нисбатан 8,8 минг тонна кўп ёқилғи қазиб чиқариш, 9 минг сўмлик материалларни иқтисод қилиш, кўмир кукунини 0,1 процентга камайтириб, йирик ва ўртача сортлар миқдорини кўпайтириш учун резерв ва имкониятларни ҳаракатга келтиряпмиз.

Булар мураккаб, аммо бажарса бўладиган реал вазифа. Биз ўз фаолиятимизда корхонамиз ишлаб чиқариш новаторларининг бой тажрибасига, янги техника ва илғор технологияга таянмоқдамиз. Мен бу ўринда юбилей йили мусобақаси ташаббускорлари: Абдулла Ҳисомиев, Толат Аҳмоновлар бошлиқ бригада кончиларини назарда тутяпман.

Шу кунгача Аҳмонов раҳбарлигидаги бригада аъзолари йил бошидан бери планга қўшимча 800 тонна, Ҳисомиев бригадаси эса қарийб 1100 тонна кўмир қазиб олган экан. Булар бир йиллик мажбуриятда белгиланганидан кўп. Лекин юбилей йилида ким ҳам эришган ютуқлари билан чегараланиб қолади?!

Забойларда яна портлаш эшитилади. Илғор портлатувчилардан Бойтўра Ҳамдамов, Михаил Коломин, Давлат Муҳамедовлар чаққонлик билан самарали ҳаракат қилишяпти. Норма бўйича бир кунда 40 та шпур ўрнатиш керак. Улар эса топшириқни 50-55 тага етказиб адо этишяпти. Забой тозалаш ишчиларидан Эрежеб Хадралиев, Александр Петров, Максим Азиев, Александр Романюк, ёғоч мустаҳкамловчилардан Николай Денисенко, Азим Хожиёров, Иван Задворинлар ўзларига ишониб топширилган техникадан унумли фойдаланиб, юксак кўрсаткичларга эришаётирлар. Улар ва бошқаларнинг фидокорона меҳнати натижасида кон коллективининг тўрт ойлик топшириқларни шараф билан адо этганлиги ва 1 Май байрамига муносиб совға тайёрланганлигини билдирувчи шахта устидаги ғолиблик юлдузи чарақлаб порлаб турибди.

А. МАМАТОВ,
«Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 9-шахта забойчилар бригадаси бошлиғи, КПСС XXV съезди делегати.

РАҚАМЛАР ТИЛИ БИЛАН

«Статистика» нашриёти СССР Марказий статистика бошқармаси тайёрлаган «СССР 1976 йилда рақамларда» номли қисқача статистик тўпламини нашр этди.

Тўпламда 1976 йилда халқ хўжалигининг ривожланиши тўғрисида статистик маълумотлар, шунингдек 1913, 1917, 1940, 1970 йиллар ва бошқа баъзи йиллар билан солиштирилган статистик маълумотлар бор.

Бир қанча энг муҳим кўрсаткичлар бўйича 1977 йилги план топшириқлари баён этилган. Бу эса Совет ҳокимиятининг ўтган 60 йил мобайнида экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги якунловчи маълумотлар олишга имкон беради.

СССР бўйича маълумотлар билан бир қаторда бошқа социалистик мамлакатларда экономика ва маданиятнинг ривожланишини кўрсатувчи баъзи маълумотлар келтирилади. Экономика ва маданият ривожланиши тўғрисидаги бир қанча кўрсаткичлар АҚШ ва капиталистик мамлакатларнинг шу кўрсаткичлари билан таққослаб берилган.

(ТАСС).

БИРИНЧИ МАЙ ДАСТУРХОНИГА

Тошкент «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг конвейеридан ҳар куни 5 минг қути совға ширинлик тушиб турибди. Ҳар бир қути ширинлик Сифат белгиси билан безатилган. Қандолатпазлар Биринчи май байрамини муносиб кутиб олдилар. Бир кеча-кундузда чиқариладиган маҳсулотни кўпайтирдилар: улар магазинларга ҳар куни одатдаги 84 тонна ўрнига 100 тонна конфет жўнатмоқдалар. Фабрика ширинликларининг баъзи бир турлари Биринчи май байрами арафасида янги «либосга» ўралди. Булар орасида «Маска» конфети, «Коньячная» ва «Дружественная» карамеллари бўлиб, бу ширинликлар ғоят харидоргирдир.

(ЎзТАГ).

ЯЙЛОВ НАШИДАСИ

ЭРТА ТОНГ. Отар-отар қўй-эчкилар, гала-гала қўзи-улоқлар кўм-кўк майсазорларга таралган. Серкалар етакчи, қўйлар этакчи. Қони гупурган қўзи-улоқлар гоҳ калла ташлашиб сузишади, гоҳ шаталок отиб чопишади, олдинги оёқлари билан чўккалаб совлиқларни миқ-миқ эмаётганлари ҳам оз эмас. Оҳ, яйловлар, яйловлар, баҳор либосида нечоғли серфайз, сержило, саҳий. Сон-саноқсиз жониворлар ризқи-насибасини териб еяпти. Сўйил таёқли чўлиқнинг қўнғироқдай овози эшитилади: — қурей-қурей, беҳ-беҳ!

Тепаликка чиққан жониворлар доира шаклида чизилиб пинакка кетади. Чўлиқ унсиз чор тарафга боқади, қоялар, уммонлар, тоғбағирларга нигоҳ ташлайди. Осойишталик! У майсалар устига ёнбошлаб ўзига-ўзи дастурхон ёзади.

Атрофи шох-шаббалар билан паналанган қўзилатиш хонаси. Ичкаридан совлиқларнинг маъраши, янги туғилган қўзичоқларнинг нозик маъғмуғи эшитилади. Ҳадемай «қорачопон», «кўкчопон» қўзичоқлар оналари изидан тетапоя босиб «туғруқхона»дан чиқади, улар ўрнини оёқларини дукдук ерга ураётган, устма-уст бўйнини қайириб, қулоқларини қорнига тутаётган, қўзилатиш хонасига интиқ бўғоз совлиқлар эгаллайди.

Отарни чўлиқ измига топшириб, ўзи қўзилатиш жойида қолган бош чўпоннинг қўли-қўлига тегмайди, бир дақиқа тиним билмайди. Қўзилаган совлиқлар, янги туғилган қўзичоқларга егани емиш, ичгани илитилган сув тутади, киндиги тушмаган қўзиларнинг киндигини кесади, қўзилаётган совлиқларга сездирмай, уларнинг ҳолидан хабар олади, зарур топилганда «тез ёрдам» кўрсатади.

Қош қорайган палла. Қўзилатиш жойида чироқлар порлайди. Чўлиқ яйловдаги жониворларни ўтовга қайтаради. Чўпон-чўлиқ кундузги иш якунидан бир-бирларини хабардор қилади, кўмакчилар бунинг шоҳиди бўлади. Дастурхон атрофида тунги режалар ҳақида гап кетади.

Самода юлдузлар чарақлайди. Чўлиқ қўзилатиш жойида қолади, бош чўпон елкасига сўйил таёқни ташлаб отар изидан яйловга шўнғийди. Тунги боқимнинг гашти ўзгача: ҳаво салқин, атроф сокин. Тунда қўйларнинг кўзи чўғдек ёнса-да, яхши кўрмайди, ўт танламай ўтлайди, майсаларни пайҳон қилмайди, қониб сув ичади, этига эт, юнгига юнг қўшилади, тош босими ортади.

Яйлов ҳавоси тез ўзгарувчан бўлади. Яйловнинг бир кеча-кундузида йилнинг тўрт фасли эшик қоқиб ўтади. Бугун эрталабданоқ қуёш чарақлади, тушда еру кўк диққи нафас бўлди. Кечки пайт салқин тушди. Тунда юлдузлар кулди. Ой туйнукка келганда жала қуйди. Қўйлар подаси ўтовдан анча олислаб кетганди. Тажрибали бош чўпон подани гир айланди, қўйлар турган жойида ётиб қолди. Жала қуйгандан қуйди. Лекин безарар эди. Боиси, ости қуруқ қўйнинг ўпкаси шамолламайди, демак, касалланмайди.

Бўри-қашқирлар тунда пайт пойлайди, ўлжа излайди. Бугун ҳам шундай бўлди. Қора шарпани сезган бош чўпон ўқдонга ўқ босди, қўшоғиз милтиғнинг устма-уст шарақлаган овози яйловга ғулғула солди. Қутқарув машинаси етиб келди. Бу кезда ҳаво ёришиб, юлдузлар милтиллаб кўзга ташлана бошлаган эди. Тонг саҳар палла қўйлар омон-эсон ўтовга келиб етди. Машинадан оғзи-бурни қонга қоришган чиябўрини туширишди...

Биз сизга чорак асрдан буён Нурота яйловлари гаштини сураётган «Қизилча» совхозининг бош чўпони Ленин ордени кавалери Файзихон Қўнусовнинг қўзилатиш мавсумидаги меҳнат фаолиятидан бир шингилини келтирдик. Яйловларда қийинчиликларнинг улгуржиси одатда жазирама ёз, қаҳратон қиш ойларида кўпроқ юз беради. Лекин Нурота райони, қолаверса, Самарқанд области аҳолиси, партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари бирор марта ундан нолиш, шикоят эшитмаган, аксинча, яйловлар баҳодири ўзининг ибратли ишлари, ташаббускорлиги билан ҳамманинг ҳурматини қозониб келмоқда. Файзиҳон ютуқлар олдида мағрурланмайдиган, қийинчиликлар юз берганда саросимага тушмайдиган оташқалб коммунист!

1977 юбилей йилининг баҳори кўплар қатори Файзихонга ҳам ажойиб нафосат, гўзаллик, ғалаба туҳфа этди. Моҳир бош чўпон ўз отаридаги совлиқларнинг ҳар 100 бошидан 200 тадан соғлом қўзи олиб, май байрами арафасида юксак социалистик мажбуриятини шараф билан бажаргани ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекди. Шуниси ҳам қувончлики, терига қўзи сўйиш планини бажарди-ю, туравориди, бир дона ортиқ тери топширмади. Аксинча, урғочи қўзиларнинг ҳаммасини, эркак қўзиларнинг бир қисмини ўстиришга сақлаб қолди, бир отар қўйдан иккинчи отар ташкил қилиб, байрамга совға тайёрлади.

Бугун Нурота яйловларида баҳор байрами — 1 Май тантаналари давом этмоқда. Чўпон-чўлиқлар ўзларининг оила аъзолари, қариндош-уруғлари, ёри-дўстлари билан тўкин-сочин дастурхонлар атрофига тўпланиб яйловлар нашидасини сурмоқдалар. Бугунги байрам дастурхонимизга файз киритган, тўкин-сочин қилган ва қилаётган Файзихон Қўнусовлар ва унинг сафдошлари, республикамизнинг кўрки — барча чорвадорларимиздир. Уларни май байрами билан муборакбод этамиз, халқ бахт-саодати, Ватан истиқболи йўлидаги бунёдкорлик меҳнатларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ.

«Баҳор» қизлари ҳиром этганда.

С. Безносов фотолари.

НОЁБ ЭКСПОНАТЛАР

Ўзбекистон ССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасининг территорияси йилдан-йилга обод бўлмоқда. Шу йил баҳорда 25 минг туп манзарали ва мевали дарахт, бута ва гул кўчатлари экилди. Ниҳолларни турли илмий муассасаларининг коллективлари совға қилишди.

Кўпгина коллективлар юборган бу кўчатларнинг ҳар бирини республикамиз ўсимликлар дунёсини муҳофаза қилиш ва уларни кўпайтириш тўғрисидаги ғамхўрликни ўз зиммасига олган ботаникларнинг кўп қиррали ишлари тўғрисида ҳикоя қилувчи ўзига хос экспонат, деса бўлади.

Бу экспонатлар орасида академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтидан келтирилган мевали дарахтлар катгагина майдонни эгаллайди.

Орадан бир неча йил ўтгач, кўргазмага келган томошабинлар бу ерда институтнинг селекционер олимлари томонидан яратилган ажойиб олма, шафтоли, нок ва бошқа мевали дарахтларнинг янги навлари ҳосилидан татиб кўришади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғи, Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти филиалининг декоратив-боғдорчилик совхози ҳамда республика ўрмон хўжаликларининг ходимлари ўзларининг ижодий изланиш натижаларини кўргазмага юборишган.

ЎзССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмаси майдонидаги коллекцияларни тўлдирган нодир ўсимликлар орасида лола дарахти, мажнунтолга ўхшаб ўсадиган тут, манголия, ленкоран акацияси каби дарахтлар мавжуд. Бу ерда эрта кўкламдан то кеч кузгача қизил, сариқ бинафша рангларда товланиб турадиган ғоятда кўркам гибискуслар ўтқазилди. Май байрами кунлари янги нав атиргулларнинг хушбўй ҳидлари виставка павильонлари атрофидаги ҳавони муаттар қилади. Яқинда ўтқазилган чинор ва ёнғоқ дарахтлари ҳам кўкка бўй чўзади. Хуллас, яқин йиллар ичида бу ерда ажойиб боғ бунёдга келтирилади.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЗАМОН СИНОВИДАН ЎТГАН ДЎСТЛИК

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Ҳиндистонга қилган расмий, дўстона визити якунлари бутун дунёда ғоят қизиқиб кутиб олинди. Совет — Ҳиндистон қўшма ахборотида ҳар иккала давлат 1971 йилда тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартнома асосида тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш йўлидан бундан кейин ҳам бораверишга қатъий қарор берганликлари тўғрисида айтилган гапларга турли мамлакатларнинг матбуот органлари эътибор бермоқдалар.

Деҳлида чиқадиган **«Нэшнл геральд»** газетаси бундай деб ёзади: СССР ташқи ишлар министрининг визити Совет — Ҳиндистон муносабатларини янада мустаҳкамлади. Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик алоқалари барча синовларга бардош берадиган даражада мустаҳкамдир. СССР мамлакатимизнинг қалин дўсти эканлигини исбот этди. Бу дўстлик турли вазиятларда замон синовидан ўтди.

Кўпгина йирик халқаро масалаларда СССР билан Ҳиндистон позициялари ўтмишдагидек ҳозир ҳам бир-бирига монанд ёки бир-бирига яқиндир, ҳар иккала давлат асосий халқаро масалаларда тутган сиёсатининг муштараклигини намойиш қилиш учун имкониятлар кўп, деб уқтириб ўтади газета. Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқаларга келганда, шуни айтиш керакки, бу алоқалар оқилона ва конструктив негизга қурилган. Совет Иттифоқи Ҳиндистоннинг саноат базасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилди ва ўзаро фойдали савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш учун ҳамма имкониятлар мавжуд.

«Таймс оф Индия» газетасининг ёзишича, А. А. Громиконинг бу визити ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлади. Ҳар иккала мамлакатнинг сиёсий раҳбарлари ўртасида бевосита алоқа ўрнатилганлиги ғоят муҳимдир. Ҳиндистоннинг янги ҳукумати тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Ҳиндистон — Совет шартномаси юзасидан мамлакатнинг ўз зиммасига олган мажбуриятларини тасдиқлади. Томонлар ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш манфаатлари йўлида рўйирост ва конструктив музокара олиб бордилар.

Ҳиндистоннинг **«Амрита базар патрика»** газетаси СССР Ҳиндистоннинг савдо соҳасидаги энг катта шериги эканлигини уқтириб ўтади. Совет — Ҳиндистон иқтисодий ҳамкорлигининг миқёсларини назарда тутадиган бўлсак, Ҳиндистон — Совет муносабатларининг объектив қонунийлиги ва барқарорлиги равшан бўлиб қолади.

«Вашингтон пост» газетаси совет министрининг визити «мустаҳкам Совет — Ҳиндистон алоқаларини давом эттиришни таъминлади» деб қайд қилади. **«Нью-Йорк таймс»** газетаси «Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўз алоқаларини сақлаб қолишлари ва мустаҳкамлашларини ҳамда ҳамкорликни кенгайтиришларини тасдиқладилар», деб ёзади.

Лондоннинг **«Гардиан»** газетаси сайловдан кейин Ҳиндистонга бориб келган улуғ давлатнинг биринчи элчиси А. А. Громико ҳар иккала мамлакат нуқтаи назаридан қараганда яхши натижаларга эришди, деб ёзади.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МЕҲНАТ ШОДИЁНАСИ ШАРАФИГА

ВАРШАВА. Поляклар диёри гулларга бурканди. Шаҳар ва қишлоқларнинг байрамона безатилган кўча ва майдонлари кўклам либосини кийган. Биноларнинг ва корхоналарнинг пештоқларига «Ватанпарварлар ҳамда революционерларнинг жуда кўп авлоди курашиб келган ғояларни бизлар амалга оширамиз!», «Яшасин Маркс-Энгельс — Ленининг барҳаёт таълимоти» деган чиройли транспарантлар осилган.

Меҳнаткашларнинг Май олди мусобақаси давомида мамлакатга қўшимча равишда юз минглаб тонна тошкўмир, ўн минглаб тонна пўлат, чўян ва бошқа маҳсулот етказиб берилди. Мамлакатда социалистик мусобақанинг биринчи сафларида бораётган кўпгина металлургия комбинатлари, шахталар ва химия заводларининг коллективларига тантанали вазиятда юксак мукофотлар топширилди.

БУДАПЕШТ. Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг «1977 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш йўлидан олға!» деган 1 Май чақириғини Венгрия меҳнаткашлари кенг миқёсда қўллаб-қувватламоқдалар. Май олди ишлаб чиқариш мусобақаси давомида ВХР ишчилар синфи, барча меҳнаткашлари социалистик Ватаннинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш, бешинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш манфаатлари йўлида ҳамма ишларни бажаришга қатъий қарор берганликларини билдирди. Йилнинг дастлабки ойлари якунлари меҳнаткашлар ўз ваъдаларига қатъий амал қилаётганликларидан далолат бермоқда. ВХР металлурглари шу йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 4,5 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар. Машинасозлик корхоналари ўтган йилги кўрсаткичларидан 7,1 процент ўзиб кетди. Венгриянинг саноат корхоналари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари ва давлат хўжаликларининг коллективлари яқинда Май олди коммунистик шанбалигида зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

ГАВАНА. Куба пойтахтининг, республика шаҳарлари ва қишлоқларининг майдонлари ҳамда кўчаларидаги 1 Май чақириқлари ёзилган транспарантлар Кубада меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Май яқинлашиб келаётганлигидан дарак бериб турибди. Ишчилар ва деҳқонлар, барча меҳнаткашлар коллективлари, революцион қуролли кучларнинг жангчилари 1 Май шарафига олган мажбуриятларини бажарганликлари ва ошириб бажарганликлари тўғрисида, ўқишда, меҳнатда, жанговар ва сиёсий тайёргарликда янгидан янги муваффақиятларга эришаётганликлари тўғрисида рапорт бермоқдалар.

Мингдан ортиқ меҳнат қаҳрамонлари, 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақа ғолиблари Гаванада 1 Май тантаналари ўтказиладиган революция майдони минбарларида фахрий меҳмонлар сифатида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Пойтахтдаги байрам намойишида меҳнаткашлардан юз мингдан ортиқ киши қатнашади.

БЕРЛИН. 1 Май байрамига тайёргарлик ГДР коммунистлари ҳаётидаги муҳим воқеа — ГБСП бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов мажлислари бошланган пайтга тўғри келди. Бутун мамлакатда ўтказилаётган мажлисларда партия аъзолари республикада социализм қурилишини янада ривожлантириш манфаатлари йўлида партия IX съезди қарорларини изчиллик билан бажариш учун бундан буён нималар қилиш кераклиги тўғрисида батафсил гапирмоқдалар.

ГДР меҳнаткашлари 1 Май байрамини қувончли меҳнат байрами сифатида кутиб олмоқдалар. Мамлакатдаги кўпгина ишлаб чиқариш коллективларининг рапортлари шундан далолат бермоқда. Фрейтал металлурглари, Штральзунддаги кемасозлик халқ корхоналари ва бошқа кўпгина корхоналарнинг коллективлари планни муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

(ТАСС).

ЭФИОПИЯ МУВАҚҚАТ ҲАРБИЙ-МАЪМУРИЙ КЕНГАШИ РАИСИ МЕНГИСТУ ХАЙЛЕ МАРИАМ БОШЧИЛИГИДАГИ СОЦИАЛИСТИК ЭФИОПИЯ ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Келишиб олинганига мувофиқ Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгаш Раиси подполковник Менгисту Хайле Мариам Социалистик Эфиопиянинг давлат делегациясига бош бўлиб шу йил май ойи бошларида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

БАЙРАМ АХБОРОТИ

Дастурхонимиз кўрки

Тошкент булка-кондитер комбинати пазандалари байрам дастурхонига 30 хил номда печенье, тортлар, майизли, сут-қаймоқли булочкалар, новвот, пашмак ва бошқа ширинликлар тайёрлашди.

Тошкент ресторанлар тресги шаҳарнинг марказий кўчаларида, майдон ва хиёбонларида «Зарафшон», «Гулистон», «Россия», «Дўстлик», «Тошкент» ресторанлари ва ошхоналар пазандалари тайёрлаган миллий таомлар, ширинликлар сотадиган ярмаркалар ташкил қилди.

Байрам кунлари мороженое, ичимлик сув, қандолат маҳсулотлари билан савдо қиладиган 500 дан ортиқ кўчма магазинлар ва лотоклар хизмат қилади.

Концертларга марҳамат

Байрам концерти репертуарлари жуда хилма-хил. Байрам кунлари Свердлов номли концерт залида қардош Қозоғистон республикасининг ёшлар эстрадаси — «Гуллар» ансамбли солисти, Бутуниттифоқ конкурси лауреати Роза Римбаева концерт беради. Навоий номидаги Ўзбек давлат академик опера ва балет Катта театри, Муқимий номидаги ўзбек давлат музикали театри, шунингдек Тошкент оперетта театрида, Горький номидаги рус Академик драма театри ва Свердлов номли концерт залида 1-2 май кунлари спектакллар намойиш этилади ва Ўзбекистон санъат усталари иштирокида катта байрам концертлари берилади.

Ҳовли тўйлари

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига пойтахт қурилиш ташкилотларидан ҳар куни уй-жойлар, маиший хизмат комбинатлари, ошхона ва кафеларнинг фойдаланишга топширилгани ҳақида рапортлар келиб турибди.

Байрам арафасида Ц-27 кварталида тўққиз қаватли бино фойдаланишга топширилди. 200 дан ортиқ оила ҳовли тўйлари ўтказди. Янги цирк биноси рўпарасидаги Ц-4 кварталида тўққиз қаватли бино хоналарининг калитлари эгаларига берилди.

Яқинда Бешқайрағоч массивида «Хасково» универмаги фойдаланишга топширилган эди. Байрам кунлари турли миллий таомлар тайёрлайдиган «Анҳор» ошхонаси ҳам ишга тушади. Бу ошхона бир йўла 400 хўрандага хизмат қилади.

Бош кўчалардан бири

Республика пойтахтининг Революция хиёбонидан тракторсозлар массивигача ястанган бу йўл йил сайин кўркамлашмоқда. Йўлнинг қаеридан юрманг равонлик кўзга ташланади. Пушкин ва Луначарское шоссеси номи билан юритилувчи туташ кўчалардан таркиб топган бу йўлнинг бир қисми шаҳар марказида жойлашган. Кўчанинг «Ўзбекистон» меҳмонхонаси билан Пушкин майдони оралиғидаги ана шу қисмида ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Илгари кўчанинг бир қисмини трамвай йўли «хира» қилиб ётар, машиналар ҳаракати бетўхтовлигини таъминлаш учун тўлиқ имкон бермасди. Ҳозир трамвай йўналиши ўзгартирилган. Излар олиниши билан кўча яна ҳам кенгайди. Шаҳар транспорти аввалгидек тўрт қаторлаб эмас, бир йўла олти қатор бўлиб ҳаракат қилиши учун шароит вужудга келган.

Ж. ВАҲОБОВА.

Суратда: Пушкин кўчасининг кўриниши. И. Глауберзон фотоси.

Воҳид ЗОҲИДОВ

БИРДАМЛИК КЎРИГИ

ПУБЛИЦИСТИКА

Аввало, тарихдан бир шингил. Биринчи май ҳаракати аслида шундай бошланган эди. 1886 йил биринчи ва тўртинчи май кунларида қарииб бутун Америка Қўшма Штатлари бўйлаб қаттиқ зулм ва муҳтожлик жонига теккан ишчиларнинг ўз эксплуататорларига қарши бошлаган қўзғолон, намойиш, стачка ва митинглари илк дафъа жуда кенг кўламда талончилар синфини ҳамда системасини ларзага келтирган тўфонга айланиб кетади. Шу билан бирга ўта қаттиқ қаршиликка учрайди ва шафқатсиз жазо галалари, ҳисобсиз ўқ ва авахталар ишга тушади, ҳақталаблар ҳаётида даҳшатли фожиалар рўй беради...

Шу тўфон муносабати ила 1889 йилда халқаро меҳнаткашлар уюшмаси — Интернационалнинг Париж конгрессида қарор қабул қилинади: ҳар йили барча мамлакатларда биринчи май куни меҳнатчиларнинг бирлиги кўриги — Биринчи май байрами ўтказиш тўғрисида. Ўшандан буён бу байрам мазмуни ва мақсади чуқурлашиб ,кенгайиб, бутун дунё меҳнат аҳлининг бирлашиб адолат учун актив курашиш ҳаракатига айланиб кетди. Унга Ленин жуда катта аҳамият берган ва уни капитализм устидан ғалаба қилиш ҳамда социализм тантанасини таъмин этиш вазифалари билан чамбарчас боғлаш зарурлигини қайта-қайта уқтирган эди. Бутун планета бўйлаб шиддатли кураш ила ўтган қайноқ йиллар, эришилган ғалаба ва тантаналар, ҳозирги тўлқин тўла ҳаёт ва олов ила нафас олаётган пайтлар бунда ҳам Ленин даҳоси беқиёслигидан далолат!..

Чиндан-да, жуда тўғри айтадилар: Биринчи май — умумбашарнинг аҳамиятли, ўта олижаноб гуманистик мақсадли ва чуқ теран маъноли мустасно байрамларидандир. У, баҳор айёми ва тантанаси байрамидир, баҳор бахмали билан безанган, баҳор чечаклари билан бурканган, баҳор қуёши рамзи ҳисобланган байрамдир меҳнат аҳли ва бунёдкорлик байрамидир, ақл ва адолат учун, озодлик ва осудалик учун, генийлардан бири айтганидек «нон ва гул учун» курашувчилар байрамидир, мазкур муборизлар бирдамлиги ва ғалабаси байрамидир. У ,ҳар ерда баркамол баҳор бўлсин, ҳар ерда ҳамиша баркамол баҳор янглиғ ҳаёт бўлсин дейди...

Ҳа, унда баҳор саховати ва хосияти бор, гўзаллиги ва баркамоллиги бор, гўзал ва баркамол баҳор шуҳрати ва шукуҳи бор, завқи ва шавқи бор, шу гўзал ва баркамол фасл янглиғ янги ҳаёт тимсоли, мазмуни ва ижодкорлиги бор, эзгуликка ундовчи ва илҳомлантирувчи омил бор...

У, инсоният тарихида Ленин бошлиқ олов кечиб янги йўналиш, янги давр бошлаган, тоғ қўпориб ва денгиз яратиб, бепоён чўл қувиб ва гигант завод қуриб, ҳайратомуз ақлли машина ва доно китоб тасниф этиб, империалист номли балоҳи урушқоқларни жиловлаб, бутун илғор башариятнинг муҳаббатига сазовор бўлган, бугун шодиёна Май майдонларига севинч, ғурур, рақс ва ғалаба ила келган бахтиёр совет кишилари — буюк ва қудратли интернационал оила аъзолари байрамидир. У, жумладан, шу долзарб кунларда қалби қайноқ дала довруғи ва яратувчилик ҳисси билан тўлган ўзбек халқининг ҳар йили кузакда уммонларга тенг келадиган ва ўз Ватанига етиштириб бериб турадиган «оқ олтин»и ва «олтин қўлли»лари байрамидир, дастгоҳ ва қурилиш романтикаси билан, қардошлар қаршисидаги бурч онги билан, беш йиллик режалар илҳоми ва ижод иштиёқи билан нафас олаётган бахтиёр ишчи ҳамда зиёлиларимиз тантанасидир.

У, ўз инсоний ҳуқуқи йўлида жонбозлик қилаётган мазлум негрлар, ўз ҳаққи учун олишаётган тутқун инглизлар, миллий мустақиллиги ҳамда эркини сақлаб қолиш учун фидокорлик кўрсатаётган Ангола ва кубаликлар байрамидир, араб ва бошқа баҳодирларнинг хунрез истилочиларга қарши отаётган ўқлари овозининг акси-садосидир, француз сармоядорлари ва океан ортидаги қулдорга бўлган халқ нафратининг ифодаси ҳамда символидир.

Унда миллионларнинг Америкадаги вайрончи ҳамда ажалфуруш атомчиларга, Африка жанубидаги машъум Форстер ҳамда Смит ирқчиларига, мудҳиш ҳаракатли халқаро сионизм ва Исроил босқинчиларига, Ғарбий Германияда ҳамон реванш хаёли билан маст юрган Штраус ҳамда Чилидаги Пиночетга қарши қаратилган нафрат бор.

Ҳа, олов кечиб интиқом иштиёқида ёнаётган ва олишувлар алангасида, баррикада атрофлари ва жанг жабҳаларида жон олиб, жон бераётган исёнчилар ҳайқириғи бор унда!

Қолаверса, унда «Осмон соф бўлсин, қуёш кулиб турсин, онам омон бўлсин, мен бор бўлай!» деяётган болакайларнинг ҳам илтижоси, ҳам куйи бор. Унда, бинобарин, келажак ҳаётнинг ҳам тақдири ва шарт-шароити бор.

Хуллас, дунёни инсоф асосида буткул қайта қуришга аҳд қилган ва шунга отланган, ўзи пок, дили пок, сўзи ва нияти пок бўлган миллионларнинг онти ва қатъияти бор унда...

Ҳа, айниқса ҳозирги ўта масъулиятли даврда у талаб қилади: жамиятда империалистик зўравонлик, ҳар қандай адолатсизлик йўқолсин ва кўз ёшлари тўкилмайдиган бўлсин, одамларда қашшоқлик, муҳтожлик бўлмасин, муқаддас она сути ва орзусидан унган фарзандлар қони «сариқ иблис» шафқатсизлиги ҳамда қотиллар қаҳри билан дарё бўлиб оқмасин, муаззам шаҳар ва муҳташам кошоналар харобага айланмасин, ажойиб санъат асарлари ва китоблар ёндирилмасин, бола — она-отадан, севган — севгилисидан жудо бўлмасин, бола юрак тўла ғам, ҳасрат ила етим қолмасин, боғ — гулсиз, ҳаёт — севинчсиз, ер — экинсиз қолмасин, ажойиб орзулар ушалмасдан, эзгу интилишлар амалга ошмасдан, етишган ғунчалар очилмасдан қолмасин, одамлар бир-бирларига ўлим ўқлари ва ҳалокат бомбаларини эмас, дўстлик гулу гулдасталарини отсинлар, мамлакатлар бир-бирларига вайрончи иғво ва душманлик тошларини ёғдирмасдан, ҳаётбахш моддий маблағлари, маданият намуналари, ҳамкорликлари ва меҳр-муҳаббатлари билан ўртоқлашсинлар, ҳурмат ва ҳаё ҳоким бўлсин ораларида, муносабатларида, муомалаларида, ҳаётларида... Бу айтилган эзгуликлар билан рози бўлмайдиган ва адолат ҳамда тинчликни поймол этадиганларга эса дунёда, одамлар орасида ўрин қолдирилмасин ҳам, дейди Биринчи май!

Худди шундай: у, мустасно истакли илғор инсониятнинг иродаси мужассамлашган улуғ айёмдир, улуғ интилишдир, улуғ орзулар тантанасидир. Қисқа қилиб айтганда, у, бир вақтлар келиб ер куррасининг барча бўлакларида, ҳамма хонадонларида кенг қанот ёядиган коммунизм байрамидир, шуни амалга оширувчилар, шунга борадиган ва шунда яшайдиганлар байрамидир, тантанасидир.

Биз учун ўта азиз Биринчи май! Энди шу юқорида айтилганлардан сўнг бутун тушунарлидир Сенинг дўстларингнигина эмас, душманларингнинг ҳам кўплиги, Биринчи май!

Асосий гап мухолифларинг, ғанимларинг кўплигидагина эмас. Уларнинг хили ҳам қанча деса, шунча топилади: феодал ва капиталист, руҳоний ва ғаддор ўғри, ноинсоф олибсотар ва мунофиқ, ғорат уруши, қотил ва қаллоб, мустамлакачи ва империалист. Бири баттол, бошқаси ҳийлакор, яна бири очиқ ташланади, бошқаси писиб ҳаракат қилади.

Душманларинг Сенга қарши тайёрлаб қўйган жазо хиллари ҳам кўпдир. Шулар воситаси ила Сени кеча-ю кундуз таъқиб қилдилар. Лекин Сенга ҳалокат ўқи ҳам ўтмади, турма ҳам таъсир этмади. Сен қолавердинг, камолот касб этиб, ғалабадан ғалабага ўтавердинг. Чунончи, биздаги ғолибона социал воқелик шундан далолат!

Шу ерда ғоят қизиқ бир эпизод эсимга тушиб қолди. Уни буюк Горький хабар берган эди. Петроград, 1917 йил. Улуғ Ленин, инқилоби учун олиб борилаётган шиддатли кўча жанглари ва митинглари. Шуларда актив иштирок этаётган солдатлардан бири буюк ёзувчи эътиборини ўзига тортади. «Ёлғиз большевикларгина, — деди солдат гуноҳсиз қон тўкишни ва турмушдаги талон-торожликни тагтомири билан йўқ қилишни хоҳлайдилар ва шунга эришадилар ҳам. Ҳа, биз меҳнаткаш халқгина бу ишни қила оламиз... Ерни биз албатта ўз қўлимизга оламиз ,албатта! Ва уни, ундаги ҳар нарсани қайтадан қурамиз...

— Тоғларни ҳам ағдариб ташлай оласизларми?

— Бўлмаса-чи? Агар халал берсалар, тоғларни ҳам ағдарамиз.

— Дарёлар ҳам орқага оқадиган бўлади денг?

— Ҳа, қаёққа десак, шу ёққа оқиб кетаверадилар. Куласан-а, барин?...»

Бу солдат, деб давом қилади Горький, «Инсон» нима эканлигини — янги ҳаёт, янги тарихни яратувчи зот эканлигини билиб олган одам эди... Днепростройда эканлигимизда у менинг ёдимга тушди ва у ерда ўтказганим уч кун ичида унинг тимсоли ҳамиша мен билан бирга бўлди, менга: «Ҳа, нима бўлиб чиқди? Тўғри айтган эканманми?» — деб сўроқ бергандай бўлаверди»...

Қаранг, мўъжиза рўй бериб солдат ва адиб тирилиб келсалар ва ҳозирги ,ҳа, ҳозирги воқелигимизни, айниқса шу баҳор ва байрам айёмида кўрсалар борми, биринчисининг қатъияти ва иккинчисининг ҳайрати янада беқиёс ошиб кетган бўларди, албатта...

...Чиндан-да, бугун бутун диёримизда бениҳоя ажойиб айём. Оташ қалб шоир Ғафур Ғулом ўзининг махсус «Май саломи» номли табрикнома шеърида шундай баҳор илҳоми ила тўлиб-тошган ҳолда ҳам муқаддас айёмни эркалаб, ҳам унга эркалангандай бўлиб битган эди:

Уч қулоқли ғўзаларнинг барра тиллари
Тасанно дер мураббийси — соҳибкорига.
Май ойининг ифор исли майин еллари
Салом айтар гўзалликнинг ижодкорига...
Ранглар оқар қорачиғим оша дилимга,
Бўстон яшил, осмон мовий, уфқ пушти ранг.
Олтин ерим мақтовини олсам тилимга
Кўксим танбур косасидай лиммо-лим
жаранг.

Жуда серамаъноли айтибди сеҳрли адиб. Дарҳақиқат, шу Май айёмида унган «уч қулоқли ғўзаларнинг барра тиллари»дан ва гўзаллик ижодкорлари — қўли қадоқли моҳир мураббийларнинг саховатли меҳр-муҳаббатидан ҳадемай мўл ризқи-рўз ва ҳаёт чечаклари пайдо бўлади, сўнгра эса хирмонлар тўлади, олтиндан ҳам аъло оппоқ момиқ тоғлари қад кўтаради, юрт кўркамлиги ва мақтови янада ортади, ҳар бир қалб севинч тароналарига яна ҳам лиммо-лим жом бўлади, партиямиз қутлови ва қардошларимиз қувончи ҳар ерда баланд янграйди. Ундан кейин яна Майга оз қолади. Яна байрам...

Ҳа, аслида шуниси ҳам бор: асосий гап ҳозиргача эришилган улкан ютуқлардагина эмас, Биринчи май байрами деганда шуларгина, бугунги кунгина кўз ўнгида гавдаланмайди. Келажак ҳам бор, ҳали амалга ошириладиган режалар ҳам бор: бунинг устига, Биринчи май тараққиёт чўққилари томон кетишимиздаги нуқсонларни ҳам унутмаслик кераклиги ва йўқотиш зарурлигини тақозо қилади, ҳаётни бу жиҳатдан-да тоза, кам-кўстсиз ва гўзал бўлишини талаб этади.

Ҳақиқатан ҳам нақадар бебаҳодир у!..

Ҳамиша бор бўл шундай серқирра ва серхосиятли баркамол баҳор байрами — Биринчи май!

КУЛГИ — САЛОМАТЛИК РАМЗИ

ТАБИИЙ ДАВО

Ўн йилдирки, Ўзбекистон радиоси дам олиш кунлари тингловчиларга табассум улашиб, улар шодлигига шодлик қўшиб келаётир. Шарқда Ўш ва Фрунзе, Ғарбда Хоразм-у Қорақалпоғистон, Аму қирғоғида яшовчи жами кулги ихлосмандлари, шимолда эса сибирлик ўзбеклар табассум шинавандаси.

Дарвоқе табассум киши онгида пайдо бўлган қуёшга ўхшайди, чарқ этиб чиқади-да, захни ҳам, ғамни ҳам орадан кўтаради. Натижада руҳий осмон мусаффо бўлади. Табассум туфайли руҳий гармонал ва жисмоний ижобий ўзгаришлар юз беради. Доим берк ва банд бош мия эшиклари табассумдан кейингина ланг очилади. Худди ҳаво алмашинганидек, асаб енгил тортади. Шу сабабли самимий кулгидан сўнг фикр юргизиш осон бўлади, меҳнат қобилияти ошади. Табассумдан дам олган киши аввало дардга чалинмайди, бетоб бўлса тез орада соғайиб кетади. Айтишларича, табассум аъло табиий даво!

Шифокор бемор боланинг онасига:

— Агар фарзандингизни кулдира олсангиз, унинг соғайиб кетишига ишончим комил, — деган экан...

Кулги қонда махсус кимёвий моддалар — анастатлар ҳосил қилади, юракни дадил уришга чорлайди. Нафас ҳам чуқурлашиб, қонни кислород билан таъминлайди. Натижада аъзолар фаолияти ортади. Овқат яхши ҳазм бўлади, ичаклар равон ишлайди.

Кулги жағ, бўйин, кўкрак ва қорин мушакларини, қорин билан кўкракни ажратиб турадиган диафрагмани табиий ҳаракатга келтиради. Натижада томирларда қон ҳаракатга келади. Табассумдан сўнг мушаклар роҳати бошланади.

Кулги ажойиб нарса. Бир кулувдим, бир ботмон семирдим, деб бекорга айтилмаган. Илгари дори-дармон ортилган от-аравадан кўра битта масхарабоз яхши дейишган. Булар «ҳамма гап кулгида» дегувчи табассум шайдоларининг шиори, албатта.

Кулги — саломатлик рамзи, фаровон турмуш кўзгуси. В. Маяковский таъбири билан айтганда: «Коммунизмда олий кулги мактаблари бўлади».

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

САМАРҚАНД САТРЛАРИ

САМАРҚАНД СОВҒАСИ.
С. Безносов фотоэтюди.

ҒАЛЛАЧИЛИККА ИХТИСОСЛАШГАН ХЎЖАЛИК

Областдаги «Мойбулоқ», «Олтинсой», Киров номли, Свердлов номли совхозлар, Советобод ва Нурота районлари лалмикор ерларда бошоқли дон етиштиради. Ана шуларни сара дон уруғлиги билан таъминлаш мақсадида ғаллачиликка ихтисослаштирилган янги совхоз ташкил топди. Советобод районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхози базасида ташкил топган янги бу давлат хўжалиги юбилей йилида 11 минг гектар ерда дон етиштирмоқда.

Шунингдек, Пастдарғом районида яна бир йирик пахтачилик совхози ташкил қилинди.

ЯНГИ ЗАВОД

Пахтачи район маркази ҳисобланган Зиёвуддин посёлкасида ўтган йили пахта тозалаш заводи қурилиб, фойдаланишга топширилган эди. Посёлкада яқинда яна бир корхона ишга туширилди. У бир кеча-кундузда 50 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган асфальт-бетон заводидир.

КОЛХОЗ МУЗЕЙИ

Хатирчи районидаги Карл Маркс номли колхозда хўжалик тарихига оид музей очилди. Унга 300 дан кўпроқ экспонат қўйилган.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАЙ ОБ-ҲАВОСИ

Бу йил баҳор об-ҳавоси бошқача келди. Мартда деярли намгарчилик бўлмади. Апрель ойининг биринчи ярмида ёғингарчилик кам бўлиб, ўртача ойлик ҳарорат нормадан 2-4, айрим жойларда 5-7 даража ошиб кетди. Ғарб томондан совуқ ҳаво оқими келиши натижасида учинчи ўн кунликда ёмғир ёғди, ҳарорат бир оз пасайди, сўнгра яна ҳаво исиди.

Одатдагидек май ойининг биринчи ярмида ҳаво салқин бўлиб туради. Совуқ ҳаво оқимлари таъсирида ҳарорат бир оз пасайди. Республиканинг айрим областларида ҳарорат кечалари 6-11, шимолий районларда эса 3-8 даража бўлиб, кундузи 15-20 даражага кўтарилади. Аксарият кунларда ҳарорат кечалари 10-15, кундузлари 25-35, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларининг шимолий районларида кечалари 14-19, кундузлари 30-35 даража иссиқ бўлиши кутилмоқда.

Майнинг иккинчи ярмидан бошлаб ҳаво исиб кетади. Кундузлари 32-37, жанубда ва яйлов районларида 35-40, кечалари 20-25, айрим жойларда 27 даражагача иссиқ бўлади. Умуман ўртача ойлик ҳарорат нормага яқин бўлиши кутилаётир.

Ўртача ойлик намгарчилик миқдори нормага яқин, айрим жойларда нормадан кўпроқ бўлади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг шимолий районларида ёғин камроқ бўлади.

Л. АБРУКИНА,
Тошкент узоқ муддатли об-ҳаво бюросининг синоптик катта инженери.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ФАН-ТЕХНИКА ОЛАМИДА

МИКРОБИОЛОГЛАР ТАВСИЯ ҚИЛАДИЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси микробиология бўлимининг олимлари пиллакашликда самарадорликни ошириш йўлини таклиф қилдилар. Улар пилла тортиш жараёнини тезлаштириш, чиқадиган хом ипакни кўпайтириш учун микроорганизмлардан олинадиган ферментлардан фойдаландилар.

Пилла тортилиб бўлгач саргагида бирмунча ипак қолади. Ҳозирга қадар шу қолдиқ сарнакни узоқ вақт қайнатиш йўли билан тортиб олинарди. Бунинг учун уни икки марта ёки уч марта қайнатишга тўғри келарди. Энди бир неча грамм фермент ташлаб юборилса, бошқа ишларга эҳтиёж қолмайди. Марғилон ипак комбинатида ўтказилган тажрибалар жараён вақти уч баравардан зиёд қисқаришини, хом ипак нобудгарчилигига тамомила барҳам берилишини, пилла тортувчиларнинг меҳнат шароитлари яхшиланишини кўрсатди.

Микробиологларнинг тавсиялари бўйича ёғ парчаловчи ферментлар Охунбобоев номли Самарқанд кўн заводида ҳам текшириб кўрилди. Тажриба кўнчиликда ҳам ферментлар шубҳасиз истиқболли эканлигини кўрсатди: ишлаб чиқариш жараёни тезлашди ва кўн маҳсулотлари сифати ошди.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/V да **Катта концерт** (13.00 ва 19.00), 3/V да **Севилья сартароши** (19.00), 4/V да **Испан миниатюралари** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/V да **Олтин девор** (12.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (19.30), 2/V да **Парвона** (12.00), **Аяжонларим** (19.30), 3/V **Уйланиш**, 4/V да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/V да **Гулбаҳор қани?** (12.00), **Концерт** (16.00), **Йиллар ўтиб** (19.30), 2/V да **Олифта** (12.00), **Концерт** (16.00), **Гулбаҳор қани?** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/V да **Кўзингни каттароқ оч** (12, 15, 19.00), 2/V да **Тўй муборак, қари қиз** (12, 19.00), 3/V да **Кўзингни каттароқ оч** (19.00), 4/V да **Ишқ қурбонлари** (19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 1—2/V да **дунёда ягона лилипутлар ревюси иштирокида МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ** (10, 13, 16.00 ва 19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Фердинанд Люснинг ҳаёти ва ўлими** (3 ва 4 серия, катта зал), **Есения** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Солдат Иван Бровкин — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «НУКУС» (тоқ соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Тонгдаги қочиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЯНГИОБОД» (жуфт соатларда).

Архимедлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Малиновкада тўй — «КУКЧА» (тоқ соатларда).

Оддий муҳаббат — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Табор кўкка интилади — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

Тенгдош, табассум қил! — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

Иван ва Коломбина — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Қўшиқ саргузашти — «ИСКРА» (20.00).

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ТОШКЕНТ ВАКЦИНА ВА СИВОРОТКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудири: экспериментал иммунология;

катта илмий ходим: илмий-медицина информацияси групаси.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 93-уй.

●

В. В. КУЙБИШЕВ НОМЛИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

фалсафа ва илмий коммунизм кафедраси доценти

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси. 41-уй, кадрлар бўлими.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

1977—1978 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ФАКУЛЬТЕТЛАРНИНГ СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Она тили ва адабиёти, рус тили ва адабиёти, тарих, журналистика, ҳуқуқшунослик ва география.

АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ БИР НЕЧА ТУРДА ЎТКАЗИЛАДИ: биринчи тур 1 июндан 20 июнгача; иккинчи тур 1 августдан 20 августгача.

Справкалар олиш учун адрес: Тошкент шаҳри — 95. Тошкент Давлат университети, сиртқи бўлим қабул комиссияси. Телефон: 46-36-00

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

СССР биринчилиги учун

ФУТБОЛ

2 май соат 17.00 да

«ДИНАМО» (Ленинград) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)

6 май соат 19.30 да

«ДИНАМО» (Минск) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Мультфильмлар. 10.40 — **«Тинчлик. Меҳнат. Май».** 11.10 — Концерт. 12.45 — **Москва. Қизил Майдон. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган кўрсатув.** Кўрсатувдан кейин пионерларнинг байрам концерти. 15.30 — «Бирдамлик». 16.00 — **Темур ва унинг командаси** (бадиий фильм, 1-серия). 17.05 — Концерт. 17.30 — **Футбол.** Жаҳон чемпионати саралаш учрашуви. Венгрия — СССР 19.00 — **Янгиликлар.** 19.10 — **Хоккей.** СССР — АҚШ. 19.45 — **Қизил иштонни боши оғримас** (бадиий фильм). 21.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 22.00 — **Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майнинг байрам қилиниши тўғрисида репортаж.** 23.15 — **Голубой огонёк.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

9.45 — **Тошкент. В. И. Ленин номли майдон. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Майга бағишланган кўрсатув.** Кўрсатувдан кейин ҳужжатли фильм. 18.00 — Май қувончлари. 18.40 — Ўзбек цирки. Ҳужжатли фильм. 19.10 — Телеминиатюралар. 20.00 — **Ахборот.** 20.40 — Байрам музикали саёҳати. 22.00 — **Москва. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майни байрам қилиниши ҳақида репортаж.** 23.15 — Байрам музикали саёҳати (давоми).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 6.20 — 1 Майни қўшиқ билан кутиб оламиз. 7.10 — Чақириқлар, маршлар. 8.30 — **Май тонги.** Концерт. 9.15 — Чақириқлар, маршлар. 9.45 — **Тошкент. В. И. Ленин майдони. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган эшиттириш.** 12.00 — Дўстлик хороводи. 12.50 — **Москва. Қизил майдон. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган эшиттириш.** 15.00 — Жонажон мамлакатимиз бўйлаб одим ташлаймиз. 15.40 — **Ленин. Октябрь. Тинчлик.** 16.10 — Май мушоираси. 16.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 17.00 — Москва. **«Юность»** радиостанциясининг программаси. 18.10 — Дўстлик самимиятдан бошланади. 19.00 — **«Ешлик»** радиостанциясининг программаси. 20.20 — Ўзбекистон композиторларининг янги асарлари. 21.00 — **Гул ва кулги.** 21.30 — **Москва. Сўнгги ахборот. Қизил майдондаги 1 Май байрами ҳақида репортаж.** 22.00 — **Шу байрам оқшомида.** Катта концерт. 23.15 — Катта концертнинг давоми.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142

Р. 04371. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 101.